

ONDERWEG NAAR ONZE DORPEN doarpetoer

Uitkomsten Doarpetoer

Van ieder dorp is een uitwerking gemaakt van de input die is opgehaald tijdens de Doarpetoer. We hebben 27 dorpen bezocht in de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel en naar schatting zo'n 600 inwoners gesproken.

Hieronder beschrijven we de rode draad uit deze Doarpetoer.

INWONERS ZIJN IN HET ALGEMEEN ERG TEVREDEN

In de kleine dorpen is veelal sprake van een sterke Mienskip, sterke sociale cohesie. In Corona tijd werd dit helemaal zichtbaar. Inwoners staan voor elkaar klaar en ondersteunen elkaar waar nodig. De andere kant van een sterke sociale cohesie is dat inwoners die van buiten het dorp in het dorp komen wonen er niet heel makkelijk tussen komen. In de grotere dorpen zijn inwoners anoniemer en meer op zichzelf. Inwoners zijn tevreden over de verschillende voorzieningen en hebben vaak meer behoefte aan een groene inrichting van de openbare ruimte (denk aan verbinding van wandelroutes, inrichting van openbaar groen voor verschillende doelgroepen).

ONTMOETINGSPLEK EN VOORZIENINGEN

Er is een rijke sportcultuur met een hoge deelname in diverse soorten sport. Mensen met verschillende achtergronden ontmoeten elkaar bij de verenigingen, jong en oud. In de verschillende multifunctionele centra en dorpshuizen kunnen mensen hun muzikale hart ophalen bij muziekverenigingen of zangkoren. Voorzieningen zoals een dorps huis of MFC, school en sportverenigingen en kerken zijn heel belangrijk voor inwoners. In de dorpen waarin de sociale cohesie sterk is wordt ook het belang van deze voorzieningen gedragen en gesteund. In de dorpen waar geen supermarkt of andere winkels zijn wordt dit niet altijd gemist. Veelal wordt dit als rustig ervaren. Inwoners zijn gewend om hun boodschappen in de nabijgelegen dorpen te doen.

WONEN

In eigenlijk alle dorpen is behoefte aan meer woningen. Jongeren in de kleine dorpen geven aan graag in het dorp te willen blijven wonen, maar er zijn geen geschikte starterswoningen. De woningen die gebouwd worden zijn vaak te duur voor de starters. Woningen die beschikbaar komen worden nu ook veelal gekocht door mensen van buiten het dorp. Ook de mensen vanuit de randstad hebben de idyllische dorpjes met rust en ruimte ontdekt. Soms worden de woningen als tweede woning gekocht om te recreëren. De oudere inwoners willen ook graag in het dorp blijven wonen. In de kleinere dorpen is het lastig om door te stromen naar geschikte woningen voor ouderen. Oudere inwoners zijn veelal aangewezen op de woningen/flats in de grotere dorpen. Er wordt gedacht aan andere vormen van wonen: knarrenhofjes, communities, tiny houses, meerdere adressen op 1 locatie. Bouwen naar behoefte en denken in creatieve concepten.

AANDACHT VOOR DE JEUGD EN KWETSBARE GROEPEN

In eigenlijk alle dorpen komt naar voren dat er aandacht moet zijn voor de jeugd en kwetsbare groepen (laag sociaal economische positie, armoede, eenzaamheid, schuldenproblematiek etc.). Voor de jongere jeugd (tot 10 jaar) zijn er vaak wel voldoende speeltuinen, speelplekken en activiteiten, maar voor jeugd vanaf 10 jaar en ouder is er weinig. Jeugdigen geven aan buiten in de openbare ruimte een chillplek te zoeken. In sommige dorpen zijn ook jeugdsozen, maar door de Corona kon de jeugd daar ook niet meer terecht. Ook is er vanuit de jeugd veel behoefte aan skeelerbanen, skatebanen, beweegtoestellen: bewegen in de buitenlucht. Voor de kwetsbare ouderen gaat het vaak om elkaar ontmoeten en laagdrempelige inloop en activiteiten organiseren. 25 Ondersteuning door onder andere het kinder, jongeren- en buurtwerk wordt door inwoners heel belangrijk gevonden: het resulteert in een toename van inwonersinitiatieven is de ervaring. De buurtwerker is een belangrijke actor in de opbouw en ondersteuning van de Mienskip.

MAATWERK PER DORP

Geen enkel dorp is hetzelfde. Ieder dorp in de gemeente heeft haar eigen historie en cultuur. Het verschilt ook per dorp hoe de sociale basis is georganiseerd. In sommige dorpen is die basis stevig en zetten inwoners ook met elkaar de schouders eronder om elkaar te ondersteunen en voorzieningen in stand te houden of te bouwen. In andere dorpen hebben verenigingen en inwonersinitiatieven moeite om voldoende vrijwilligers aan zich te binden. Ze werken ook minder met elkaar samen en richten zich op verschillende doelgroepen. Het zorgt voor versnippering. Dit vraagt dus om maatwerk per dorp. In het ene dorp is meer aandacht nodig voor het veilig opgroeien van de jeugd en in het andere dorp is aandacht nodig op het voorkomen van eenzaamheid.

VERWACHTINGEN RICHTING GEMEENTE

Verschillende inwoners waarderen het dat de gemeente naar hen toe komt om in gesprek te gaan. De stap naar de gemeente toe wordt soms als groot ervaren. Niet alle inwoners delen hun mening via enquêtes of richting Dorpsbelangen. Inwoners willen graag serieus genomen worden: luister naar onze ideeën en biedt ruimte voor andere geluiden. Neem de stem van de minderheid mee in gemeentelijke processen en kijk vanuit integraliteit naar diverse vraagstukken. Inwoners vinden het belangrijk dat de gemeente ontmoeting stimuleert. Een plek in het dorp om elkaar te ontmoeten en met elkaar activiteiten te ontplooiën is de basis voor fijn leven met elkaar.